

GIA
Gamintojų ir Importuotojų Asociacija

Atmintinė apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) importuotojams, gamintojams ir platintojams

Taikant **GAMINTOJO ATSAKOMYBĖS PRINCIPĄ**, gamintojai ir importuotojai atsakingi už jų vidaus rinkai tiekiamų apmokestinamųjų gaminių poveikį aplinkai per visą būvio ciklą nuo gamybos iki saugaus atliekų sutvarkymo, įskaitant surinkimo, vežimo, perdirbimo, naudojimo ir šalinimo sistemos organizavimą ir (ar) finansavimą, nustatytų gaminių atliekų tvarkymo užduočių vykdymą, informacijos apie gaminius ir jų atliekų tvarkymą teikimą šių gaminių naudotojams ir atliekų tvarkytojams, grąžinamų produktų ir juos panaudojus susidarantių atliekų priėmimą, tvarkymą ir finansinę atsakomybę už tokią veiklą.

Importuotojas – teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris importuoja ir (ar) iš kitos valstybės įveža apmokestinamuosius gaminius (išskyrus baterijas ir akumulatorius) į LR teritoriją.

Tiekimas LR vidaus rinkai – į LR pagamintų, į LR įvežtų (importuotų) apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) perleidimas už atlygį ar nemokamai kitam asmeniui LR ar sunaudojimas savoms reikmėms.

Apmokestinamieji gaminiai – pagal LR mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą apmokestinami gaminiai (padangos, akumulatoriai, baterijos, vidaus degimo variklių degalų arba tepalų filtrai, vidaus degimo variklių įsiurbimo oro filtrai, automobilių hidrauliniai (tepaliniai) amortizatoriai).

Apmokestinamieji gaminiai:

- ✓ Padangos, sveriančios daugiau kaip 3 kg (naujos, restauruotos, naudotos);
- ✓ Akumulatoriai;
- ✓ Baterijos (galvaniniai elementai);
- ✓ Vidaus degimo variklių degalų arba tepalų filtrai;
- ✓ Vidaus degimo variklių įsiurbimo oro filtrai;
- ✓ Automobilių hidrauliniai (tepaliniai) amortizatoriai.

Vadovaujantis LR atliekų tvarkymo įstatymu, apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumuliatorius) gamintojai ir importuotojai privalo:

Registruotis LR aplinkos ministro nustatyta tvarka.

Pradėję apmokestinamųjų gaminių tiekimą Lietuvos vidaus rinkai, gamintojai ir importuotojai turi užsiregistruoti Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje sistemoje (GPAIS), adresu www.gpais.eu.

Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinė sistema

Prisijungti prie GPAIS

Aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo klausimais: apie netinkamo apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo žalą aplinkai ir žmonių sveikatai, apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo galimybes ir surinkimo vietas ir pan.

Švietimo ir informavimo būdai:

- Specialūs leidiniai, stendai, spauda;
- Informacija pardavimo dokumentuose, reklaminėje literatūroje;
- Interneto svetainėse.

Teikiama informacija turi būti:

- Informatyvi, aiški, aktuali, nuolat atnaujinama;
- Importuotojo/gamintojo interneto svetainėje nuolat ir gerai matoma;
- Interneto naujienų svetainėse atnaujinama ne rečiau kaip kartą per 2 mėn.;
- Leidiniai platinami vartotojams prieinamose, lankomose vietose;
- Stendai A3 formato (420x297 mm).

Informacijos turinys:

- netinkamo atliekų tvarkymo žala visuomenės sveikatai ir aplinkai;
- atliekų rūšiavimo svarbą;
- reikalavimai perdirbti atliekas;
- atliekų surinkimo vietų sąrašas;
- atliekų grąžinimo, surinkimo ir perdirbimo sistemas ir galimybes jomis naudotis;
- vartotojų ir atliekų turėtojų vaidmenį skatinant atliekų pakartotinį naudojimą, perdirbimą ir kitokį naudojimą.

Organizuoti surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiektus LR vidaus rinkai apmokestinamuosius gaminius. Apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir importuotojai gali diegti savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančias apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo sistemas.

Sudaryti sutartis su apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkėjais dėl apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir sutartis su apmokestinamųjų gaminių atliekų naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų apmokestinamųjų gaminių atliekų panaudojimo. Šiose sutartyse turi būti numatyta apmokėjimo už apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą (perdirbimą) tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka.

- Apmokestinamųjų gaminių, išskyrus padangas, gamintojai ir (ar) importuotojai privalo organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų paėmimą iš transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių ir šių atliekų perdavimą tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.
- Padangų gamintojai ir (ar) importuotojai privalo organizuoti padangų atliekų surinkimą iš padangų platinimo vietų, transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių ir šių atliekų perdavimą tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.

Apmokėti apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo išlaidas, taip pat visuomenės informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas.

APMOKESTINAMŲJŲ GAMINIŲ ATLIEKŲ NAUDOJIMO IR (AR) PERDIRBIMO UŽDUOTYS

(2006 m. lapkričio 24 d. LR Vyriausybės nutarimas Nr. 1168 Dėl apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduočių patvirtinimo)

Metai	Apmokestinamųjų gaminių atliekų pavadinimas	Naudojimas ir (ar) perdirbimas	Užduotis (procentais), atsižvelgiant į tiektų LR vidaus rinkai apmokestinamųjų gaminių kieki
nuo 2016	padangos	perdirbimas ar kitoks naudojimas	80
nuo 2016	vidaus degimo variklių degalų ir (ar) tepalų filtrai	perdirbimas ar kitoks naudojimas	80
nuo 2016	vidaus degimo variklių įsiurbimo oro filtrai	perdirbimas ar kitoks naudojimas	80
nuo 2016	automobilių hidrauliniai (tepaliniai) amortizatoriai	perdirbimas ar kitoks naudojimas	80

Apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir (ar) importuotojai privalo Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nustatyta tvarka mokėti mokestį už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis, jeigu apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir (ar) importuotojai nevykdo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo užduočių.

Gaminys	Tarifas, Eur/t
1. Padangos, sveriančios daugiau kaip 3 kg:	
1.1. naujos	86
1.2. restauruotos	86
1.3. naudotos	104
2. Vidaus degimo variklių degalų arba tepalų filtrai	463
3. Vidaus degimo variklių įsiurbimo oro filtrai	463
4. Automobilių hidrauliniai (tepaliniai) amortizatoriai	347

Aplinkos ministro nustatyta tvarka tvarkyti apmokestinamųjų gaminių apskaitą, naudojantis GPAIS.
(Reglamentuoja LR aplinkos ministro 2009-04-27 įsakymu Nr. D1-290 patvirtintos Gaminių tiekimo rinkai apskaitos ir atliekų tvarkymo ataskaitų teikimo taisyklės.)

Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamų gaminių apskaita turi būti vykdoma gamintojo ir (ar) importuotojo vadovo ar jo įgalioto asmens nustatyta tvarka naudojantis GPAIS:

- parengti ir turėti pagal atskiras gaminių rūšis Taisyklių 3 punkte nurodytą Sąrašą;
- ne rečiau kaip kartą per mėnesį pildomas atitinkamo kalendorinio metų ketvirčio gaminių apskaitos žurnalas;
- kalendoriniam metų ketvirčiui pasibaigus, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo kalendorinio metų ketvirčio pabaigos suformuojama ir patvirtinama to ketvirčio gaminių apskaitos suvestinė.
- Kartu su suvestine turi būti suformuota ir patvirtinta atliekų tvarkymo organizavimo veiklos suvestinė, kurioje nurodomi duomenys apie gamintojo ir (ar) importuotojo organizuotą atliekų tvarkymą ir vykdytas visuomenės švietimo ir informavimo priemonės

LR vidaus rinkai tiekiamų apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ar akumulatorius) apskaitoje nurodomi duomenys:

- ✓ apmokestinamųjų gaminių sąrašas;
- ✓ į LR importuotų ir (ar) įvežtų ir vidaus rinkai pateiktų apmokestinamųjų gaminių rūšis (naujos, restauruotos ir naudotos padangos, vidaus degimo variklių degalų arba tepalų filtrai, vidaus degimo variklių įsiurbimo oro filtrai, automobilių hidrauliniai (tepaliniai) amortizatoriai), kiekis tonomis;
- ✓ LR pagamintų ir vidaus rinkai pateiktų apmokestinamųjų gaminių rūšis (naujos, restauruotos ir naudotos padangos, vidaus degimo variklių degalų arba tepalų filtrai, vidaus degimo variklių įsiurbimo oro filtrai, automobilių hidrauliniai (tepaliniai) amortizatoriai), kiekis tonomis;
- ✓ iš LR eksportuotų ir (ar) išvežtų apmokestinamųjų gaminių rūšis (naujos, restauruotos ir naudotos padangos, vidaus degimo variklių degalų arba tepalų filtrai, vidaus degimo variklių įsiurbimo oro filtrai, automobilių hidrauliniai (tepaliniai) amortizatoriai), kiekis tonomis;
- ✓ iš viso LR vidaus rinkai pateiktų apmokestinamųjų gaminių rūšis (naujos, restauruotos ir naudotos padangos, vidaus degimo variklių degalų arba tepalų filtrai, vidaus degimo variklių įsiurbimo oro filtrai, automobilių hidrauliniai (tepaliniai) amortizatoriai), kiekis tonomis.

Pasibaigus kalendoriniams metams gamintojas ir (ar) importuotojas privalo naudodamasis GPAIS ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo kalendorinių metų pabaigos suformuoti ir ne vėliau kaip per 50 kalendorinių dienų nuo kalendorinių metų pabaigos Aplinkos apsaugos agentūrai pateikti praėjusių kalendorinių metų Ataskaitą. Aplinkos apsaugos agentūra iki balandžio 1 d. įvertina pateiktą Ataskaitą ir nenustačiusi šios Ataskaitos trūkumų ją priima. Aplinkos apsaugos agentūrai nustačius pateiktos Ataskaitos trūkumus, Ataskaita atmetama naudojantis GPAIS ir laikoma nepateikta, jei per 20 kalendorinių dienų terminą naudojantis GPAIS nepateikiama pagal Aplinkos apsaugos agentūros nurodytus trūkumus patikslinta Ataskaita.

Padangų platintojai privalo:

- 1) nereikalaudami papildomai sumokėti, priimti vartotojo atiduodamas padangų atliekas tuo atveju, jeigu atiduodamos padangų atliekos skirtos tam pačiam transporto priemonės tipui ir padangų atliekų skaičius (skaičiuojant vienetais) atitinka jo perkamų padangų skaičių;
- 2) iš vartotojų priimtas padangų atliekas perduoti tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui arba atiduoti jas padangų gamintojams ar importuotojams;
- 3) prekybos vietoje teikti rašytinę informaciją vartotojams apie tai, kaip jie gali atiduoti padangų atliekas platintojams.

Transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančios įmonės privalo:

- 1) nemokamai iš transporto priemonių naudotojų (fizinį asmenų – gyventojų) priimti transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto veiklos metu susidariusias apmokestinamųjų gaminių atliekas; šias atliekas, išskyrus tinkamas pakartotinai naudoti dalis, transporto priemonės naudotojui atiduoti draudžiama;
- 2) transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto veiklos metu susidariusias apmokestinamųjų gaminių atliekas perduoti tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.

ATSAKOMYBĖ: Apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir importuotojai, kurie nevykdo apmokestinamųjų gaminių ir jų atliekų tvarkymo reikalavimų, gali būti traukiami administracinėn atsakomybėn pagal LR ANK 252³ ir nubausti bauda **nuo 230 Eur iki 430 Eur.**

Taip pat už apmokestinamųjų gaminių importuotojams nustatytų pareigų nevykdymą, LR aplinkos apsaugos įstatyme nustatytos baudos juridiniams asmenims **iki 14 000 Eur.**

Apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir importuotojai pareigas gali vykdyti:

- ✓ **individualiai** (organizuojant ir finansuojant tiekų apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą),
- ✓ **kolektyviai** (pavedant visų pareigų vykdymą licencijuotai organizacijai).

Transporto priemonių gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymą galima pavesti licencijuotai organizacijai -

Gamintojų ir Importuotojų Asociacijai.

Daugiau informacijos:

www.gia.lt.

info@gia.lt

(8 5) 273 0084